

УДК 378/373.2:37.018.262

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.81.41>

Стаднік Н. В., Панченко Т. Л., Волинець Ю. О., Панченко М. Г.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ДОШКІЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку пов'язане зі створенням відповідних педагогічних умов у процесі їх підготовки у закладі вищої освіти. У статті здійснено аналіз напрямів та підходів до загального розуміння поняття педагогічних умов ефективної професійної підготовки фахівців у закладах вищої освіти, а також викладено власне бачення основних педагогічних умов формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку. Встановлено, що у науковій літературі відсутнє єдине визначення змісту поняття "педагогічні умови". Узагальнено сутність поняття "педагогічні умови", яке розуміємо як сукупність певних обставин, які забезпечують ефективність відповідного педагогічного процесу; вирізняють зовнішні та внутрішні педагогічні умови. До основних педагогічних умов формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку відносять: формування позитивної мотивації щодо вивчення актуальних проблем сім'ї, в якій виховується дитина раннього віку; забезпечення підготовки до самоаналізу професійно-особистісних якостей; професійну спрямованість змісту освітнього процесу з урахуванням особливостей роботи з батьками дітей раннього віку; формування вмінь моделювання майбутньої професійної діяльності. Розглянуто та обґрунтовано на основі наявних наукових досліджень зміст і основні напрями реалізації педагогічних умов формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками, які виховують дітей раннього віку. Зазначено, що відповідні педагогічні умови спрямовуються і на вирішення суперечностей, які існують у підготовці майбутніх фахівців та можуть виникати у процесі професійної діяльності дошкільного педагога, у тому числі під час взаємодії з батьками дітей раннього віку.

Ключові слова: майбутні дошкільні педагоги, батьки дітей раннього віку, педагогічні умови, освітній процес, педагогічна діяльність, просвітницька діяльність, педагогічна взаємодія, позитивна мотивація, професійна готовність.

Формування умінь і навичок майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку є важливою складовою частиною їхньої професійної підготовки і передбачає визначення та обґрунтування педагогічних умов, які базуються на дидактичних принципах, містять певні вимоги до освітнього процесу в ЗВО, спрямованого на формування професійної готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до означеного виду діяльності.

Обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батькам дітей раннього віку здійснено нами з урахуванням низки факторів, а саме: суперечностей, які існують у професійній підготовці майбутніх дошкільних педагогів; принципів освітнього процесу в ЗВО; особливостей роботи вихователів закладів дошкільної освіти з батьками дітей раннього віку.

Метою статті є розгляд педагогічних умов формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку.

Результати аналізу наукової літератури свідчать про відсутність єдиного визначення змісту поняття "педагогічні умови". Зокрема, у Великому тлумачному словнику зазначено, що "умова" є сукупністю положень, які перебувають в основі чого-небудь [3]. В. Іванова у своїх роботах визначає педагогічні умови як сукупність певних обставин забезпечення ефективності педагогічного процесу (організаційних форм, методів, засобів), що сприяють виникненню і цілеспрямованому розвитку певного явища та забезпечують успішне розв'язання поставленої проблеми [7].

Ми розглядаємо педагогічні умови як можливості та обставини у реальному освітньому процесі закладу вищої освіти, що сприяють ефективному досягненню мети, забезпечують розвиток пізнавальних інтересів, формування умінь і навичок майбутніх фахівців, активізують самостійну діяльність студентів [16].

Традиційно у педагогіці вирізняють зовнішні та внутрішні педагогічні умови [1; 2; 9; 12; 14]. Під зовнішніми умовами розуміють сукупність обставин щодо організації освітнього процесу. Внутрішні умови науковці розглядають як сукупність обставин особистісного й індивідуального змісту, у тому числі: спрямованість особистості, її психологічний стан і позитивна мотивація; особистісні якості, пізнавальні можливості, рівень рефлексії; постійне спонукання до особистісного і професійного самоаналізу, саморозвитку тощо.

На нашу думку, одним із пріоритетних завдань закладів вищої освіти є забезпечення таких педагогічних умов, які би сприяли формуванню у студентів позитивної мотивації, інтересу до педагогічної діяльності, завдяки яким майбутні дошкільні педагоги могли б набувати необхідні знання, уміння і навички, розвивати бажані професійно-особистісні якості. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з батьками дітей раннього віку охоплює зовнішні педагогічні умови і враховує особистісний чинник: внутрішньо-мотиваційну та ціннісно-орієнтаційну готовність майбутнього педагога до професійної діяльності загалом і до роботи з батьками зокрема.

Отже, до основних педагогічних умов формування готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку відносимо: 1) формування позитивної мотивації щодо вивчення актуальних

проблем сім'ї, в якій виховується дитина раннього віку; 2) забезпечення підготовки до самоаналізу професійно-особистісних якостей; 3) професійну спрямованість змісту освітнього процесу з урахуванням особливостей роботи з батьками дітей раннього віку; 4) формування вмінь моделювання майбутньої професійної діяльності [1].

Обґрунтування першої педагогічної умови – формування позитивної мотивації щодо вивчення актуальних проблем сім'ї, в якій виховується дитина раннього віку, базується на положеннях робіт науковців Г. Борин, О. Бугаєць, А. Реана про те, що однією із сучасних проблем вищої освіти є зниження пізнавальних потреб майбутніх дошкільних педагогів.

Поняття мотивації є комплексним і поєднує мотиви, ціннісні орієнтації, ставлення й інтереси [5]. Проведені дослідження у вищих навчальних закладах вказують на те, що для студентів характерні прояви як внутрішньої мотивації до навчання (засвоєння необхідних професійних знань і практичних умінь на високому рівні), так і зовнішньої, ситуативної мотивації (уникнення осудження, покарання за погане навчання тощо), котрі залежать від рівня успішності їхнього навчання. Мотиви визначають спрямованість студентів на самостійну навчальну діяльність, надають їй цілеспрямованого характеру, сприяють усвідомленню мети і результатів роботи [10]. Позитивна мотивація до навчання забезпечує успішне оволодіння знаннями та вміннями. Навчально-пізнавальні мотиви продовжують формуватися у процесі самостійної діяльності із здобуття знань [6].

У процесі проєктування педагогічних технологій у ЗВО варто враховувати те, що на мотивацію навчання майбутніх дошкільних педагогів впливають зміст навчального матеріалу, організація навчально-пізнавальної діяльності, методи оцінювання діяльності майбутніх дошкільних педагогів. Для підвищення якості підготовки фахівців до професійної педагогічної діяльності необхідно забезпечити відповідні умови для розвитку мотивації студентів до продуктивної індивідуальної навчально-пізнавальної діяльності, вивчення та усвідомлення актуальних проблем батьків, які виховують дитину раннього віку, до здійснення належної просвітницької діяльності.

Отже, реалізація першої педагогічної умови забезпечує формування відповідального ставлення майбутніх дошкільних педагогів до мети та змісту просвітницької діяльності, а також сприяє вирішенню суперечності між завданнями просвітницької діяльності та відсутністю позитивної мотивації в налагодженні взаємодії з батьками дітей раннього віку.

З метою обґрунтування другої педагогічної умови – забезпечення підготовки до самоаналізу особистісно-професійних якостей – акцентуємо увагу на твердженнях науковців Г. Борин, О. Пехоти, Р. Скульського, М. Ярмаченка та інших про те, що готовність до педагогічної професії передбачає формування таких якостей особистості, які забезпечать майбутньому педагогу можливість усвідомлено і компетентно здійснювати професійну діяльність.

У контексті нашого дослідження освіту педагога розглядаємо у загально-професійному та особистісному значеннях. Загально-професійне значення – це освітній процес у ЗВО, що визначає можливості розвитку та межі діяльності майбутнього дошкільного педагога, його ініціативність, компетентність, творчість, спроможність орієнтуватись у мінливій ситуації, ефективно розв'язувати практичні завдання та досягати запланованих результатів. Особистісне значення – це здатність до самовдосконалення і вміння послуговуватися відповідними засобами для забезпечення ціннісно-особистісного професійного розвитку. У професійній підготовці майбутніх вихователів до роботи з батьками дітей раннього віку необхідно створити такі педагогічні умови, які б забезпечували переведення навчально-пізнавальної діяльності студентів у пізнавально-професійну діяльність під керівництвом викладача ЗВО [8].

Слід враховувати під час організації освітнього процесу й те, що до майбутніх вихователів висуваються високі вимоги щодо розвитку необхідних професійних та особистісних якостей. На думку М. Ярмаченка [11], інтегративна сукупність фізичних, інтелектуальних, загальнокультурних і моральних якостей функціонують як складові частини педагогічної культури педагога. Відповідно, учений виділяє і такі професійні якості, як: любов до дітей, професійна компетентність, знання педагогіки, психології, методичні уміння (педагогічна техніка; знання досягнень педагогічної науки і практики; тактовність, прагнення до самоудосконалення), вміння організувати самоосвіту тощо. У дослідженнях із проблем гуманізації освіти наголошено на якостях педагогів, які необхідно розвивати у процесі їх професійно-педагогічної підготовки, таких як: емпатія, толерантність, здатність розуміти і приймати унікальність особистості; прагнення до емоційної підтримки іншого; здатність обґрунтовувати свої вчинки і виділяти мотиви діяльності; рефлексія [13].

Однією з найважливіших професійно-особистісних якостей вихователя закладу дошкільної освіти вважається відповідальність, яка в контексті формування професійних умінь і навичок майбутніх дошкільних педагогів розглядається у таких аспектах, як: відповідальність педагога перед дитиною за її повноцінний морально-психологічний, фізичний, розумовий розвиток, за підвищення педагогічної культури молодих батьків, дотримання морально-етичних норм і цінностей, що випливають із суспільних і громадських вимог до особистості педагога-професіонала, здатного впливати на суб'єктів просвітницької взаємодії (батьків, дітей). Професійна етика педагога передбачає не лише засвоєння і дотримання професійних вимог просвітницької діяльності, а й прищеплення почуття обов'язку й відповідальності батькам вихованців. Це вимагає від педагога удосконалення та розвитку відповідних професійно-особистісних якостей, належного рівня сформованості знань і вмінь [4].

Реалізацію означеної другої педагогічної умови спрямовано на вирішення суперечностей між спонтанними поведінковими діями майбутніх дошкільних педагогів і своєрідним статусом педагога як морального взірця.

Обґрунтування третьої умови – професійної спрямованості змісту освітнього процесу з урахуванням особливостей роботи з батьками дітей раннього віку – базується на положеннях праць учених І. Беха, О. Карпенко, О. Пехоти, С. Харченка та інших щодо оптимального вибору форм і методів навчання, а також шляхів інтегрування змісту освітнього процесу.

Традиційна модель освіти, спрямована на передачу майбутньому фахівцю знань, умінь, навичок, втрачає свою актуальність. Постає необхідність заміни стратегічних цілей освіти, зміщення акцентів зі знань, якими володіє фахівець, на його особистісні якості, які одночасно стають метою і засобом підготовки до майбутньої професійної діяльності. У сучасній вищій школі студент виступає суб'єктом освітнього процесу, який усвідомлює цінність просвітницького досвіду та результати його реалізації на практиці. Включення майбутнього педагога в освітню діяльність супроводжується співвіднесенням його індивідуальних можливостей, здібностей з вимогами змісту і умов успішного виконання навчальної і професійної діяльності. Забезпечення викладачем характеру суб'єкт-суб'єктних відносин вбачаємо у створенні умов для реалізації потенційних можливостей студента, у допомозі в його становленні як активного учасника педагогічного процесу, формуванні творчої індивідуальності майбутнього педагога, його особистісного розвитку [1]. Діяльнісний підхід у процесі підготовки фахівців спрямовується на таку організацію діяльності суб'єкта, яка забезпечувала б його активність у пізнанні, праці, саморозвитку [8].

Важливого значення надаємо створенню креативного середовища у процесі підготовки майбутніх дошкільних педагогів до творчої взаємодії з батьками [15; 17]. Цьому сприятиме забезпечення постійної активності майбутніх дошкільних педагогів на основі включення у зміст їхньої підготовки завдань, адекватних завданням формування творчого мислення.

Таким чином, реалізація третьої педагогічної умови передбачає оптимальний вибір форм, методів навчання; систематизацію та професійну спрямованість змісту освітнього процесу як основи теоретичної і практичної підготовки майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку; урахування особливостей роботи з батьками дітей раннього віку під час викладання навчальних дисциплін; активізацію навчально-пізнавальної та навчально-дослідницької діяльності студентів; співтворчу суб'єкт-суб'єктну взаємодію викладача з майбутніми дошкільними педагогами; урахування індивідуальних особливостей та можливостей студентів; створення креативного середовища для розвитку творчості майбутніх дошкільних педагогів у самостійній та колективній діяльності.

Реалізацію третьої педагогічної умови слід спрямовувати на вирішення суперечностей між потребою оновлення змісту освітнього процесу щодо актуальних проблем сім'ї й раннього дитинства та недостатнім науково-методичним забезпеченням їх викладання у ЗВО.

Обґрунтування четвертої умови – моделювання майбутньої професійної діяльності – базується на дослідженнях учених О. Пехоти, В. Серікова, С. Харченка, М. Чобітька та інших щодо формування умінь і навичок майбутньої професійної діяльності майбутніх дошкільних педагогів в умовах закладу вищої освіти.

З метою перенесення реальних ситуацій освітнього процесу ЗВО в професійну діяльність майбутніх педагогів вважаємо за необхідне навчально-пізнавальну діяльність студентів організувати з урахуванням поєднання особистісно зорієнтованого, діяльнісного і компетентнісного підходів, що спрямовує майбутніх фахівців на впровадження вищезазначених підходів у процесі взаємодії педагогів і батьків. У такий спосіб забезпечується формування майбутніми дошкільними педагогами знань і вмінь, розвиток особистісних якостей, прагнення до саморозвитку, самоосвіти, самовдосконалення батьків дітей раннього віку.

Значна роль у підготовці майбутніх дошкільних педагогів належить формуванню умінь педагогічної взаємодії з дітьми раннього віку та їхніми батьками [17]. Отже, важливим є формування комунікативних умінь фахівців. Володіння культурою емоцій, зовнішнього вигляду, інтелекту та їх прояву в поведінці та мовленні під час спілкування з батьками є однією з найвагоміших ознак сформованості комунікативних умінь педагогів, від якої істотно залежить якість роботи з батьками дітей, її рівень, характер і кінцеві результати.

На думку О. Пехоти, цілеспрямований професійний саморозвиток майбутнього педагога є випереджаючою формою особистісно-професійної саморегуляції, що забезпечує ефективну адаптацію до умов професійної діяльності [12]. У своїх роботах М. Чобітько зазначає, що професійний розвиток є невіддільною частиною особистісного розвитку майбутнього педагога, в основі якого лежить принцип саморозвитку, що детермінує здатність особистості перетворювати власну життєдіяльність на предмет практичного перетворення та приводить до творчої самореалізації [18].

Створенню означеної четвертої педагогічної умови сприяють моделювання форм роботи з батьками під час занять, навчально-педагогічні ігри (ділові та рольові), аналіз педагогічних ситуацій майбутньої професійної діяльності; залучення майбутніх фахівців до просвітницької діяльності; контроль якості навчально-пізнавальної діяльності з подальшим корегувальним впливом; визнання за кожним права на помилку з обов'язковим аналізом її причин, визначенням шляхів її подолання; налаштування майбутніх дошкільних педагогів на саморозвиток, самовдосконалення, самореалізацію [1].

Реалізація четвертої умови забезпечує перенесення реальних ситуацій освітнього процесу ЗВО у професійну діяльність майбутніх педагогів та сприяє вирішенню суперечностей: між ускладненням професійно-педагогічної діяльності в роботі із сучасною сім'єю і формуванням умінь взаємодії з батьками дітей раннього віку.

Висновки. Таким чином, виокремлені нами педагогічні умови сприяють формуванню готовності майбутніх дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку і потребують перевірки у процесі проведення формувального етапу експерименту.

Використана література:

1. Борин Г.В. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи з батьками дітей раннього віку: дис... канд. пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2009. 251 с.
2. Бугаєць Н.А. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх учителів до роботи з сім'єю учня: дис... канд. пед. наук: 13.00.04. Харків, 2002. 259 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад і голов. ред. В.П. Бусел. Київ : Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. 1728 с.
4. Гуряєва Т.Г. Діагностика та корекція відповідальності у підлітків. *Практична психологія та соціальна робота*. 1999. № 5. С. 5–11.
5. Дошкільна освіта в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>.
6. Занюк С. Психологія мотивації. Київ : Ника-Центр; Єльга-Н, 2001. 352 с.
7. Іванова В.В. Педагогічні умови ефективності формування готовності студентів для творчої професійної діяльності. *Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*: зб. наук пр. Вип. 4. Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова. Київ : НПУ, 2000. С. 138–142.
8. Карпенко О.Г. Соціальний працівник: деякі аспекти професійної підготовки: навч.-метод. посібн. Київ : Держ. ін-т розвитку сім'ї та молоді, 2007. 144 с.
9. Манько В.М. Психолого-педагогічні умови підготовки студентів до засвоєння нових знань. *Наукові записки*: зб. наукових статей НПУ ППУ імені М.П. Драгоманова. Київ : Вид. НПУ, 2000. Ч. 4. С. 53–60.
10. Панченко Т.Л. Психологічні особливості мотивації самостійної роботи студентів з інвалідністю. *Теоретичні питання освіти, культури і виховання* : зб. наук. пр. Вип. 36. Київ : Вид. центр КДЛУ. 2008. С. 154–158.
11. Педагогічний словник / за ред. Ярмаченка М.Д. Київ : Педагогічна думка, 2001. 514 с.
12. Пехота Е.Н. Індивідуалізація професійно-педагогічної підготовки учителя: монографія / под общ. ред. И.А. Зязюна. Київ : Вища школа, 1997. 281 с.
13. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч. посіб. / [О.М. Пехота, В.Д. Будак, А.М. Старєва та ін.; за ред. І.А. Зязюна, О.М. Пехоти]. Київ : Вид. А.С.К. 2003. 240 с.
14. Рибалка В.В. Теорії особистості у вітчизняній психології та педагогіці: навч. посібн. Одеса : Букаєв В.В., 2009. 575 с.
15. Скульський Р.П. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної творчості. Київ : Вища шк., 1992. 135 с.
16. Стаднік Н.В., Матушевська О.В. Формування готовності дошкільних педагогів до роботи з батьками дітей раннього віку : науково-методичний посібник. Біла Церква: КНЗ КОР "КОПОПК", 2019. Частина 3. 101 с.
17. Харченко С.Я. Дидактичні основи підготовки студентів до соціально-педагогічної діяльності. Луганськ: Альмамастер, 1999. 138 с.
18. Чобітько М.Г. Самовдосконалення студентів – майбутніх учителів у процесі особистісно орієнтованої професійної підготовки. *Педагогіка і психологія*. 2004. № 1. С. 57–70.

References:

1. Boryn H.V. (2009). Organizational and pedagogical conditions for preparing future educators to work with parents of young children. *Dissertation of candidate pedagogical Sciences*. Ternopil, p. 251 [in Ukrainian].
2. Buhaiets N.A. (2002). Professional and pedagogical preparation of future teachers to work with the student's family. *Dissertation of candidate pedagogical Sciences*. Kharkiv, p. 259 [in Ukrainian].
3. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (2005) [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language] / V.P. Busel (Ed.). Kyiv : Irpin : VTF "Perun", p. 1728 [in Ukrainian].
4. Huriaieva T.H. (1999). Diahnostyka ta korektsiia vidpovidalnosti u pidlitkiv [Diagnosis and correction of responsibility in teenagers]. *Praktychna psykholohiia ta sotsialna robota*. 5, pp. 5–11 [in Ukrainian].
5. Doshkilna osvita v Ukraini [Preschool education in Ukraine]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita> [in Ukrainian].
6. Zanyuk S. (2001). Psihologiya motivatsii [Psychology of motivation]. Kyiv : Nyka-Tsent; Yelha-N, p. 352 [in Ukrainian].
7. Ivanova V.V. (2000). Pedagogical conditions of formation of readiness of students for creative professional activity. *Tvorcha osobystist uchytelia: problemy teorii i praktyky*: zб. nauk pr. Kyiv : NPU. 4, pp. 138–142 [in Ukrainian].
8. Karpenko O.H. (2007). Sotsialnyi pratsivnyk: deiakі aspekty profesiinoi pidhotovky [Social worker: some aspects of professional training]. Kyiv : Derzh. in-t rozvytku simi ta molodi, p. 144 [in Ukrainian].
9. Manko V.M. (2000). Psykholoho-pedahohichni umovy pidhotovky studentiv do zasvoiennia novykh znan [Psychological and pedagogical conditions of preparing students for the acquisition of new knowledge]. *Naukovi zapysky: zб. naukovykh statei NPU PPU imeni M.P. Dragomanova*. Kyiv : Yyd. NPU. 4, pp. 53–60 [in Ukrainian].
10. Panchenko T.L. (2008). Psykholohichni osoblyvosti motyvatsii samostiinnoi roboty studentiv z invalidnistiu [Psychological features of motivation of independent work of students with disabilities]. *Teoretychni pytannia osvity, kultury i vykhovannia* : zб. nauk. pr. Kyiv : KDLU. 36, pp. 154–158 [in Ukrainian].
11. Pedagogichnyi slovnyk (2001) [Pedagogical dictionary] / Yarmachenko M.D. (Ed.). Kyiv : Pedagogichna dumka, p. 514 [in Ukrainian].

12. Pehota E.N. (1997). Individualizatsiya professionalno-pedagogicheskoy podgotovki uchitelya [Individualization of professional and pedagogical training of a teacher] / Y.A. Ziaziun (Ed.). Kyiv : Vyshcha shkola, p. 281 [in Ukrainian].
13. Piekhota O.M., Budak V.D., Stareva A.M. et al (2003). Pidhotovka maibutnoho vchytelia do vprovadzhennia pedahohichnykh tekhnolohii [Preparation of the future teacher for implementation of pedagogical technologies] / I.A. Ziaziun, O.M. Piekhota (Ed.). Kyiv : A.S.K, p. 240 [in Ukrainian].
14. Rybalka V.V. (2009). Teorii osobystosti u vitchyzniani psykholohii ta pedahohitsi [Theories of personality in domestic psychology and pedagogy]. Odesa : Bukaiev V.V., p. 575 [in Ukrainian].
15. Skulskyi R.P. (1992). Pidhotovka maibutnykh uchyteliv do pedahohichnoi tvorchosti [Preparation of future teachers for pedagogical creativity]. Kyiv : Vyshcha shkola, p.135 [in Ukrainian].
16. Stadnik N.V., Matushevska O.V. (2019). Formuvannia hotovnosti doshkilnykh pedahohiv do roboty z batkamy ditei rannoho viku [Formation of readiness of preschool pedagogues to work with parents of children of early age]. Bila Tserkva: KNZ KOR "KOIPOPK", 3, p. 101 [in Ukrainian].
17. Kharchenko S.Ia. (1999). Dydaktychni osnovy pidhotovky studentiv do sotsialno-pedahohichnoi diialnosti [Didactic bases of preparation of students for social and pedagogical activity]. Luhansk: Almamater, p.138 [in Ukrainian].
18. Chobitko M.H. (2004). Samovdoskonalennia studentiv – maibutnykh uchyteliv u protsesi osobystisno orientoivanoi profesiinoi pidhotovky [Self-improvement of students – future teachers in the process of personality-oriented professional training]. *Pedahohika i psykholohiia*. 1, pp. 57–70 [in Ukrainian].

Stadnik N. V., Panchenko T. L., Volynets Yu. O., Panchenko M. G. Pedagogical conditions for the formation of readiness of future preschool teachers to work with parents of young children

The formation of the readiness of future preschool teachers to work with parents of young children is associated with the creation of appropriate pedagogical conditions in the process of their preparation for higher education.

The article analyzes the directions and approaches to the general understanding of the concept of pedagogical conditions of effective professional training in a higher educational institution, as well as setting out their own vision of the basic pedagogical conditions for the forming of readiness of future preschool teachers to work with parents of young children.

It is established that in the scientific literature there is no single definition of the meaning of the term "pedagogical conditions". The essence of the concept of "pedagogical conditions" is generalized, which is understood as a set of certain circumstances that ensure the effectiveness of the relevant pedagogical process; distinguish between external and internal pedagogical conditions.

The main pedagogical conditions for the formation of the readiness of future preschool teachers to work with parents of young children include the formation of positive motivation to study the current problems of the family in which the child is brought up at an early age; providing preparation for self-analysis of professional and personal qualities; professional orientation of the content of the educational process taking into account the peculiarities of working with parents of young children; formation of skills of modeling of future professional activity.

The content and main directions of realization of pedagogical conditions of formation of readiness of future preschool teachers to work with parents who bring up children of early age are considered and substantiated based on existing scientific researches. It is noted that the relevant pedagogical conditions are aimed at resolving the contradictions that exist in the training of future professionals and may arise in the professional activities of preschool teachers, including in interaction with the parents of young children.

Key words: *future preschool teachers, parents of young children, pedagogical conditions, educational process, pedagogical activity, educational activity, pedagogical interaction, positive motivation, professional readiness.*